

Opracowała: mgr Anna Mrozińska
Zespół Szkół Szpitalnych
Szczecin

Komputer przyjacielem ucznia słabowidzącego

Nowoczesna szkoła powinna kształcić u uczniów trzy podstawowe umiejętności, które pozwolą im na zmierzenie się w dorosłym życiu z wyzwaniami współczesności tj. komunikatywność, kreatywność i aktualizacja wiedzy. Kształcenie którejkolwiek z tych trzech umiejętności trudno sobie wyobrazić bez posługiwania się komputerem.

W przypadku pracy z uczniami słabowidzącymi wprzęgnięcie do niej komputera pozwala dodatkowo na realizację funkcji terapeutycznej szkoły szpitalnej w procesie kształcenia.

Moje dotychczasowe doświadczenie (wcale niedługie) w posługiwaniu się komputerem na lekcjach z uczniami-pacjentami wskazuje jednoznacznie na niebagatelną rolę tego narzędzia w procesie niwelowania stresu związanego z chorobą i rozłąką z najbliższymi. Jednocześnie, podobnie jak w szkole masowej, komputer dobrze służy utrwalaniu nowozdobytych wiadomości i uzupełnianiu wcześniej powstałych braków edukacyjnych.

W nauczaniu dzieci słabowidzących można korzystać praktycznie ze wszystkich, ogólnodostępnych programów komputerowych, jako, że informacja wizualna (z jej odbiorem mają często duże problemy) jest dla tej grupy uczniów na codzień mało znaczącym elementem kształcenia, mającym raczej charakter uzupełniający. Natomiast w wydaniu komputerowym atrakcyjność tej formy przekazu wzrasta w sposób trudny do przecenienia.

Dość powszechne cechy programów komputerowych, takie jak ciekawa animacja, wielobarwna grafika i oprawa dźwiękowa pomagają w rozwijaniu u uczniów zdolności percepcyjnych i percepcyjno-motorycznych. W ślad za tym wzrasta u młodych pacjentów chęć uczestnictwa w zajęciach, stopień zaangażowania w pracy na lekcji, a ponadto znacząco opóźniony jest efekt znużenia obowiązkiem szkolnym.

W mojej klasie jest tylko jeden komputer, ale uczniowie wykazują dużą cierpliwość jak chodzi o oczekiwanie na możliwość korzystania z niego. Jest przy tym bardzo ważne, że traktują to urządzenie jako niezwykle przyjazne dla nich, bo, jak mówią, nigdy się z nich nie wyśmiewa, samo "się nie denerwuje" gdy efekt pracy na komputerze daleki jest od pożądanego, a ponadto bez zbędnej dyskusji pozwala na ponowienie próby wykonania zadania. Na szczególne podkreślenie zasługuje wątek satysfakcji jakiej doznaje uczeń podczas pokonywania kolejnych etapów zadania wynikającego z programu komputerowego.

To co przy użyciu konwencjonalnych środków, uczniom słabowidzącym sprawia dużą trudność, a więc narysowanie prostego obrazka, wykonanie laurki czy innej pracy plastycznej staje się dużo prostsze przy zastosowaniu edytora graficznego "Paint". Natomiast edytor tekstu "Word" pozwala uczniom-pacjentom na samodzielne

zredagowanie tekstu, poprawienie błędów, które dość łatwo sami wychwytyją, dobór czcionek i kroju pisma, a następnie wydrukowanie własnej pracy. Wzmoczone poczucie własnej wartości, które jest wówczas udziałem tych dzieci, pokrzywdzonych przez los, stanowi bezdyskusyjne potwierdzenie ważkiej roli technik komputerowych w kształceniu i terapii.

W szkole szpitalnej bardzo istotnym aspektem pracy pedagogicznej jest uczenie poprzez zabawę, tak aby bez zbędnej uciążliwości dla ucznia-pacjenta utrwaląc świeżo zdobyte wiadomości i umiejętności. W tej sferze zastosowanie programów komputerowych jest bardzo pomocnym narzędziem edukacyjnym. Tu istotnego znaczenia nabiera odpowiedni dobór programów do założonych celów nauczania.

I tak, w ramach edukacji polonistycznej szczególnie cenne są programy pobudzające zainteresowanie nauką czytania i pisania. Empirycznie sprawdziłam i uważam za godne polecenia takie programy z tego zakresu jak "Sam czytam; sam piszę"; "Umiem pisać" czy "Klik uczy czytać". Niezwykle pomocny w poznawaniu liter jest program "Literki", a w utrwalaniu zasad ortografii znakomicie sprawdzają się "Klik uczy ortografii", "Moje pierwsze zabawy z ortografią", "Bolek i Lolek na tropie zaginionej ortografii" czy też "Ortografia na wesoło". Natomiast multimedialne bajki doskonałą m.in. umiejętnością czytania ze zrozumieniem tekstu. W nauczaniu treści matematycznych wysoko oceniam doskonałą technikę rachunkową takie programy, z których często korzystam w swojej klasie, jak "Liczę z Reksiem", "Moje pierwsze zabawy matematyczne", "Matma jest super", "Cyferki". W nauce o środowisku również korzystam z programów komputerowych, które uatrakcyjniają zajęcia z tej dziedziny rozwijając zainteresowania geograficzne i społeczno-przyrodnicze uczniów. Z własnego doświadczenia polecam tutaj "Klik uczy zasad ruchu drogowego", "Bezpieczna droga do szkoły", "Klik uczy w zielonej szkole".

Nie mogę nie wspomnieć o programach typu puzzle, które zwłaszcza w pracy z dziećmi słabowidzącymi doskonale się sprawdzają w realizacji takich zadań jak wyszukiwanie konkretnych szczegółów na obrazkach, odtwarzanie gotowych wzorów czy też układanie mozaiki.

Konkludując muszę stwierdzić, że nie wyobrażam już sobie mojej pracy w klasie szpitalnej bez tych nieocenionych narzędzi wspomagających jakimi są techniki komputerowe. Jestem głęboko przekonana o tym, że również moi uczniowie-pacjenci byłiby bardzo zawiedzeni gdyby któregoś dnia wchodząc do klasy nie zastali w niej swego przyjaciela – komputera.